

Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen

Centre for Research on Multinational Corporations

Frans Timmermans, Eerste Vicevoorzitter, Betere Regelgeving, Interinstitutionele Betrekkingen, Rechtsstatelijkheid en het Handvest van de grondrechten

European Commission
Rue de la Loi / Wetstraat 200
1049 Brussels

Mona Keijzer, Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Amsterdam, 14 maart 2018

Betreft: oproep voor steun voor wetgevingsvoorstel van de Europese Commissie voor de aanpak van oneerlijke handelspraktijken tussen bedrijven in de voedselketen.

Geachte heer Timmermans, geachte mevrouw Keijzer,

Ondergetekende organisaties verwelkomen de aankondiging van de Europese Commissie in haar werkprogramma voor 2018 voor een nieuw wetgevingsinitiatief om de werking van de voedselketen te verbeteren. Ook waren wij verheugd over het bericht van de Commissie, na de openbare consultatie over dit wetgevingsinitiatief, dat het in de eerste helft van 2018 wetgevingsvoorstellen zou doen om oneerlijke handelspraktijken in deze keten aan te pakken. Wij schrijven u nu omdat we buitengewoon bezorgd zijn te vernemen over discussies binnen de Commissie over het opschorten of zelfs annuleren van deze wetgeving. Verdere vertragingen zijn onaanvaardbaar omdat consumenten, boeren, kleine bedrijven, werknemers en het milieu door onder meer voedselverspilling hiervan de dupe zijn.

 Sarphatistraat 30
1018 GL Amsterdam
The Netherlands

 Tel: +31 (0)20 639 12 91
Fax: +31 (0)20 639 13 21
E-mail: info@somo.nl
www.somo.nl

 TRIODOS BANK: 19.84.07.777
IBAN: NL56 TRIO 0198407777
BIC-CODE: TRIONL2U
BTW: NL 002 954 631
KvK: 412 233 08

Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen

Centre for Research on Multinational Corporations

Samen met 90% van de meer dan 1500 respondenten die deelnamen aan de consultatie, hebben we onze bezorgdheid uitgesproken over het voorkomen van oneerlijke handelspraktijken in de voedselsector en opgeroepen tot maatregelen van de Europese Unie om deze praktijken aan te pakken. Wij zijn ervan overtuigd dat er op EU-niveau wetgeving nodig is om oneerlijke handelspraktijken aan te pakken, omdat we hebben gezien dat deze praktijken bijdragen aan onzekere arbeidsrelaties, lage lonen en slechte arbeidsomstandigheden binnen toeleveringsketens die de Europese markt bedienen. Oneerlijke handelspraktijken kunnen ook ontwikkelingsdoelstellingen van de EU ondermijnen zoals investeringen in de landbouw in lagelonenlanden, ten koste gaan van beleidscoherentie voor ontwikkeling (PCD) en de inzet van de EU voor de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling (SDG's) bedreigen. Daarnaast kunnen oneerlijke handelspraktijken ook consumentbelangen schaden wanneer leveranciers, in financiële moeilijkheden gebracht door dergelijke foute aankooppraktijken, een loopje nemen met normen voor voedselveiligheid en milieu.

Ervaringen in heel Europa tonen aan dat het huidige Europese vrijwillige kader tegen oneerlijke handelspraktijken ontoereikend is. Onder belangrijke vertegenwoordigende organisaties van belangengroepen in de levensmiddelenindustrie geloven intussen alleen nog die van de supermarkten in deze aanpak. Dat is niet verrassend omdat supermarkten waarschijnlijk het meest te duchten hebben van strengere maatregelen. Zo blijkt uit onderzoek van de Europese belangenorganisatie van merkproducenten AIM¹, tot voor kort nog tegenstander van Europese maatregelen, dat in 2016 97% van de ondervraagden slachtoffer was van tenminste één oneerlijke handelspraktijk en dat in 69% van alle gevallen inkoopallianties van supermarkten als de schuldigen werden aangewezen. De, soms in meerdere opzichten, grensoverschrijdende inkoop van deze organisaties toont ook juist aan dat een Europese aanpak nodig is.

¹ Bijdrage van AIM aan de EU "Inception Impact Assessment to improve the food supply chain by tackling unfair trading practices and increasing market transparency", 21 Augustus 2017 <ec.europa.eu/info/law/better-regulation/feedback/6738/attachment/090166e5b48c7c67_en>

 Sarphatistraat 30
1018 GL Amsterdam
The Netherlands

 Tel: +31 (0)20 639 12 91
Fax: +31 (0)20 639 13 21
E-mail: info@somo.nl
www.somo.nl

 TRIODOS BANK: 19.84.07.777
IBAN: NL56 TRIO 0198407777
BIC-CODE: TRIONL2U
BTW: NL 002 954 631
KvK: 412 233 08

Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen

Centre for Research on Multinational Corporations

Ook de sector in Nederland, een belangrijke thuishaven van internationale supermarkt inkoopallianties, heeft te kampen met oneerlijke handelspraktijken² en is daarom gebaat bij wetgeving uit Brussel. Het huidige regeerakkoord kondigt weliswaar oprichting aan van een nieuwe geschillencommissie maar hoewel de kenmerken daarvan nog niet publiekelijk bekend zijn gemaakt is het onwaarschijnlijk dat het alle benodigde, en hieronder deels verder toegelichte kenmerken heeft, zoals vergaande bevoegdheden om onderzoek te doen op basis van anonieme meldingen en het kunnen opleggen van afschrikwekkende boetes.

Ondergetekende organisaties, alsook een internationaal verband van organisaties die boeren, vakbonden en de industrie vertegenwoordigen in Brussel³, roepen u dan ook op om constructief bij te dragen aan de totstandkoming van wetgeving in de Europese Unie. Effectieve wetgeving tegen oneerlijke handelspraktijken zou in een mechanisme met de volgende elementen moeten voorzien:

- *Vergaande ambtelijke bevoegdheden ('ex officio')* voor handhavers, *anonieme klachtenprocedures en vertrouwelijkheid* zijn essentieel om het huidige klimaat van angst in voedselvoorzieningsketens aan te pakken.
- *Gecoördineerde handhaving en gemeenschappelijke Europese normen* zijn vereist om te voorkomen dat kopers hun inkoopafdeling naar landen met een minder strenge regels verplaatsen.
- *Handhaving in de gehele toeleveringsketen en toegankelijkheid voor actoren van buiten de EU die verkopen aan bedrijven in de EU* zijn van het grootste belang voor beleidscoherentie op het vlak van ontwikkelingssamenwerking en zorgen voor een gelijk speelveld voor alle spelers in de toeleveringsketen, ongeacht of deze zich binnen of buiten de EU bevinden.
- *Afschrikkende sancties*, zijn essentieel oneerlijke handelspraktijken te voorkomen.

² Eerder zag belangenorganisatie van Nederlandse voedselproducenten FNLI, en ex-minister Kamp met haar, nog niets in een nationaal mechanisme. Hoewel de aanleiding van deze koersverandering niet naar buiten is gebracht, is bekend dat er sinds 2016 een groot conflict is/was over oneerlijke handelspraktijken tussen FNLI (leden) en Ahold Delhaize. Dit speelde net nadat het daarvoor vigerende vrijwillige mechanisme was opgedoekt bij gebrek aan belangstelling van de belangrijkste vertegenwoordigers van de verschillende 'bloedgroepen' in de sector.

³ Onder meer AIM, FOODDRINK, Copa-Cogeca, EFFAT, FTAO, Oxfam International zie: <fairtrade-advocacy.org/images/Now_is_the_time_for_action_to_combat_UTPs.pdf>

 Sarphatistraat 30
1018 GL Amsterdam
The Netherlands

 Tel: +31 (0)20 639 12 91
Fax: +31 (0)20 639 13 21
E-mail: info@somo.nl
www.somo.nl

 TRIODOS BANK: 19.84.07.777
IBAN: NL56 TRIO 0198407777
BIC-CODE: TRIONL2U
BTW: NL 002 954 631
KvK: 412 233 08

Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen

Centre for Research on Multinational Corporations

Maatregelen om oneerlijke handelspraktijken aan te pakken zijn van essentieel belang om de economische, ecologische en sociale duurzaamheid van ons voedselsysteem te vergroten en de zwakste actoren in onze voedselvoorzieningsketen te beschermen en komen ten goede aan consumenten en voedselproducenten in de voedselvoorzieningsketen.

Hoogachtend,

Sanne van der Wal,

Senior onderzoeker

Mede namens:

BD-Vereniging

Fairfood

FAIRFOOD

Milieudefensie

NAV Nederlandse
Akkerbouw Vakbond

Supermacht.nl

Platform Aarde Boer
Consument

World Animal Protection

 Sarphatistraat 30
1018 GL Amsterdam
The Netherlands

 Tel: +31 (0)20 639 12 91
Fax: +31 (0)20 639 13 21
E-mail: info@somo.nl
www.somo.nl

 TRIODOS BANK: 19.84.07.777
IBAN: NL56 TRIO 0198407777
BIC-CODE: TRIONL2U
BTW: NL 002 954 631
KvK: 412 233 08